

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Březen 2026
Ročník 7, číslo 65

*Poznávejme Hospodina, usilujme ho poznat. Jako
jitřenka, tak jistě on vyjde. Přijde k nám jako přívaly
dešťů a jako jarní déšť, jenž svlažuje zemi.
(Ozeáš 6,3)*

OBSAH

Soli Deo Gloria	3
Vezměte na sebe plnou Boží zbroj	4
Bůh má všechno promyšlené	6
Zanedlouho mě uzříte	11
Úvahy o kázání	15
Krásná práce	18
Odhodlání	20
Každá církev je pod vládou Krista	21
Ohlédnutí za neblahým výročím	25
Předmluva ke knize <i>Císař a církev</i>	26
Moderní uctívání falešných bohů	29

Vydává **Spolek Soli Deo Gloria**
 Bellušova 1810/19, 155 00 Praha 5
 Odp. redaktor Jaroslav Kernal
 © Spolek Soli Deo Gloria
www.solideogloria.cz
kernalj@solideogloria.cz
 Č. účtu 2602365989/2010 (Fio)
 Vychází měsíčně.
 Časopis je rozeslán bezplatně.
 Ev. č.: MK ČR E 24450
 Tisk: Tisk Pětka, s.r.o.,
 Horova 1631
 252 63 Roztoky

QR Platba

PŘIPRAVUJEME!

Bůh se stará o vdovy

Arthur Walker

V poslední době se hodně píše o adopci siroteků, ale málo slyšíme o vdovách a jejich potřebách. Tato kniha nabízí významnou pomoc a povzbuzení pro vdovy a také důležité poznatky pro ty, kdo jim slouží. Kéž se tato tolik potřebná a vítaná aplikace četných pasáží o vdovách od Austina Walkera dočká širokého rozšíření!

Váz., 125×176 mm., 140 stran

Plánované vydání: duben 2026.

SOLI DEO GLORIA

Nepřidáš se k většině, páchá-li zlo. (Ex 23,2)

Z Boží milosti jsme v Kristu zemřeli zákonu, abychom se mohli oddat tomu, který byl vzkříšen z mrtvých, a tak nést ovoce Bohu (Ř 7,4). Přesto zůstává i Mojžíšův zákon stále Božím slovem, které je vhodné k učení, usvědčování, nápravě a výchově ke spravedlnosti (2Tm 3,16–17). Už nejsme pod jeho odsouzením, protože máme život z milosti skrze víru, ale stále je vodítkem pro naše každodenní chození s Pánem. Celé Písmo se nám stalo „zákonem Kristovým“, který je naplňovaný láskou, včetně výše uvedeného verše. Jak ale máme rozpoznat, ke komu se máme přidat? Není to složité, i když to někdy není ani snadné (a nepoznáme to podle většiny) – potřebujeme rozlišit dobro a zlo (Žd 5,14). Ne podle toho, jak ho rozlišili Adam s Evou, tedy ze zlého, ale podle toho, jak ho rozlišuje Bůh, jehož „běda“ se pozvedá proti všem, kdo říkají zlu dobro a dobrou zlo (Iz 5,20). Kéž by vám, milí čtenáři, k tomuto rozlišení pomohlo i toto číslo Soli Deo Gloria.

Znovu se vracíme k Petrovi Chelčickému a jeho spisu *O duchovním boji*, z něhož je zde krátký úsek (*Vezměte na sebe plnou Boží zbroj*). Nechybí ani Jan Karafiát (*Bůh má všechno promyšlené*) a Jan Hus (kázání ze 16. kapitoly Janova evangelia *Zanedlouho mě užříté*). Dále je tu krátká úvaha o kázání od muže, který se v r. 1850 narodil jako černý otrok. Po zrušení otroctví (v r. 1865) vystudoval univerzitu a stal se kazatelem.

V druhé části časopisu se vracíme k smutnému výročí covidové totality, která u nás začala začala vyhlášením nouzového stavu 12. března 2020. Je to završené posledním souhrnem přednášky z konference křesťanské organizace Health and Truth, v níž se patoložka Clare Craigová zabývá moderním modlářstvím, které se v plnosti projevilo v covidové době, a to nejen ve světě, ale také v církvi. Doporučuji shlédnout celé video (s českými titulky) na youtubovém kanále Health and Truth stejně jako všechna ostatní videa z této konference.

Jedině Bohu buď sláva!

Jaroslav Kernal

VEZMĚTE NA SEBE PLNOU BOŽÍ ZBROJ

Petr Chelčický

Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. (Ef 6,13)

Poté, co apoštol popsal velká duchovní nebezpečí, kterým spravedliví lidé čelí ze strany nepřehledného ďábla, dává jim radu a napomíná je, aby si na sebe vzali Boží zbroj.

Ačkoliv se zdá nemožné, aby slabý člověk obstál před tak krutým a lstivým nepřítelem, může být i ten nejobyčejnější a nejjednodušší člověk ochráněn, pokud má srdce připravené plnit Boží vůli. Tuto vůli může poznat skrze víru a Boží zákon. Moc ďábla totiž nesahá dále než k tomu, aby se pokoušel člověka dohnat k porušování Božích přikázání a k ničení jeho víry. Pokud si člověk na toto dává pozor, stačí mu to k obraně.

Prostota jako výhoda

Obyčejný, prostý člověk může před ďáblem obstát dokonce snáze než člověk vzdělaný a rozumný. U prostého člověka totiž není tolik příležitostí k hříchu – nebývá povoláván do rad ani úřadů, lidé si ho tolik nepředcházejí, neumí v Písmu vymýšlet různé složitosti a kličky, ani se neumí chytře vymlouvat, když ho někdo kárá. Pokud se takový člověk drží Božích přikázání, je před ďáblem ve větším bezpečí než ten „rozumný“. Vzdělaný člověk má totiž víc pokušení, a pokud nemá velkou víru a skutečnou Boží moudrost, ďábel k němu skrze tyto světské záležitosti snadněji najde cestu a oklame ho.

Moudrost a síla Boží

Apoštol popisuje nesmírnou satanskou lstivost ne proto, aby tvrdil, že spása je nemožná, ale aby varoval, že bez Boží pomoci před ním nikdo neobstojí. Tuto pomoc nazývá „Boží zbrojí“. Už dříve jsem říkal, že satan rozprostírá zlato jako bláto – tím zlatem jsou dobří lidé, kteří žijí čistým a zbožným životem. I ty však ďábel může zašlapat do bláta

hříchu, pokud nemají dar Boží moudrosti a síly. Boží moudrost člověk potřebuje k tomu, aby prohlédl ďáblovu lsti a nenechal se oklamat. Boží sílu potřebuje k tomu, aby dokázal snášet násilí a útlak.

Lidé často tvrdě pracují na tom, aby získali ctnosti, ale málokdo se stará o to, aby je neztratil. Ďábel sice člověku brání v cestě ke ctnosti, ale když už jí někdo dosáhne, o to usilovněji se ho snaží srazit, a to z té strany, ze které to dotyčný nejméně čeká. Proto apoštol nejprve vede lidi k víře a pravdě a teprve potom je učí o duchovním boji – víra by jim totiž nebyla nic platná, kdyby neměli duchovní obranu proti lstivým pokušením.

Rozdíl mezi Boží a světskou moudrostí

Apoštol nám velí obléknout Boží zbroj, protože ďábel se maskuje do různých převleků a pod nimi nám uštěďruje smrtelné rány, které tělo sice nebolí, ale duši zabíjejí. Kdo chce v tomto těžkém boji zachránit svůj život a neztratit Boha, musí mít Boží zbroj. Pozemské brnění, kabát nebo železné pláty jsou k ničemu – na ty ďábel nedbá. Kdo si myslí, že s ním bude bojovat světskou silou, toho přemůže snadněji než toho, kdo jde do boje jen v prosté košili.

Skutečnou zbrojí je *Boží moudrost*, nikoliv moudrost tohoto světa. Světská moudrost v tomto boji nestačí. Ta je dobrá k tomu, jak ovládnout svět, jak se nenechat oklamat druhými při obchodu nebo jak chytře získat majetek na trhu, aby to nevypadalo jako krádež. Světská moudrost umí získat slávu, úřady, tituly a vést tělesné války. Umí se vyhnout tělesnému nebezpečí. To všechno je ale v boji proti ďáblu nejen k ničemu, ale dokonce to škodí. Používat světskou moudrost v duchovních věcech znamená tento boj prohrát.

Boží moudrost je opakem té světské. Vzdává se tělesného zisku, aby ďábel neměl k člověku žádný přístup. Vystavuje tělo nebezpečí a hanbě, jen aby člověk neztratil pravdu. Obětuje tělesné pohodlí pro dobro duše.

Tato moudrost zná Boží cesty a tajné duchovní věci. Je to vnitřní světlo člověka, skrze které vidí nebezpečí dříve, než na něj ďábel zaútočí. Prohlédne všechny jeho masky a díky ní zůstane člověk v bezpečí.

BŮH MÁ VŠECHNO PROMYŠLENÉ

Jan Karafiát

Známé jsou Bohu jeho skutky od pradávna. (Sk 15,18 ČSP)

Na té první poradě v Jeruzalémě to milí bratři a apoštolové vyjadřují jasně: „Vždyť to jde dobře!“ Ne tak, jak jsme si to mysleli my – tedy že by to poznání mělo zůstat jen u nás. Od věků zde byla pevná myšlenka, aby se to rozšířilo po celém světě. Pochopili to, vyslovili a měli z toho radost. To, že Pán Bůh přemýšlel dříve, než začal tvořit, uznáváte v teorii všichni. Ale jak to vypadá ve světě? Tam se prý zdá, že je víc věcí nepovedených než povedených! A ve tvém životě se už vůbec nezdá být nějaký plán, a pokud ano, tak rozhodně ne pěkný! Ale, milí bratři a sestry, takové to ve skutečnosti není. Jen se ti to tak zdá, dokud nebeský Otec není tvým Přítelem a Otcem. To je obsah mého kázání a dělím ho na čtyři části. Začneme zeširoka a půjdeme postupně: Nejprve je tu vesmír, pak lidé jako tělesné, přirozené bytosti, uprostřed nich Boží lid, a tebe Bůh postavil až na samotný vrchol. To bude ta čtvrtá část.

I. Vesmír

Dívejte se na něj ve světle našeho textu: Známé jsou Bohu jeho skutky od pradávna.. To znamená: Nikde není nic náhodného či nahodilého, co by mohlo být zrovna tak jinak, než jak to je, jen kdyby to šlo. Ale ono to nejde. Všechno je v jeho rozhodnutí známo od věků a nemůže to být jiné, protože on je takový, jaký je. Nikdy se nemůže vyskytnout nic, co by se do jeho plánů nehodilo. Má své plány a nikdo mu je nikdy nepřekazí. Svět by neexistoval, kdyby on nebyl takový, jaký je. A jaký je? Je všemohoucí, nesmírně moudrý a vševědoucí. Co to znamená? Znamená to, že vidí věci jinak než vy. Vám se to zdá nemožné, ale pro něj není nic těžké. Je nesmírně moudrý. To znamená: Když něco vykoná a vy se na to díváte, on ví, že je to to nejlepší a nejvydařenější. A je vševědoucí: všechno ví, ale rozumějte – ví to od věků a na věky. Od počátku ví všechno. Copak by se mohlo vyskytnout něco, na co by zapomněl a co by mu teď začalo překážet?

Teď nechci vykládat to, co vysvětluji jindy – že je to zázrak, když zrno začne klíčit. Logicky mi to sice nevychází, ale je to zkrátka fakt. Je to nad veškerou logiku. Na živé věci logika nestačí. Nechci rozvádět, že vždycky žasnu, když vidím, jak věci rostou a jak jich přibývá. To přesahuje můj rozum. Z takové bukvice vyroste takový buk! Logika učí, že výsledek nemůže být větší než příčina. Ale tady to máme přímo před očima: výsledek je větší než příčina!

Protože je tu vývoj podle Božího rozhodnutí, je určen dopodrobna, a sice proto, že to on věděl od věků. Na to myslel, to vykonal, a tak to musí být přesně takové, jak si to předsevzal. Vždyť to vidíte všude: Když máte semínko a já mu nerozumím, tak mu nerozumím. Ale rozumný hospodář řekne: „To bude žluté, pak zelené, pak stéblo, klas a zrní.“ Jak to víš? „Vždyť je to zrno pšenice!“ Tak to tedy půjde. Tady máte fíkovník a tady pomerančovník. Podle čeho to poznáš? Znalec řekne: „Ta kůra je tady taková a tady zase jiná.“ Proč? Protože tak o tom rozhodl Pán Bůh. Nikde není nic náhodného, a když to pochopíte, začnete se radovat. Otevřete si prosím Matouše 16,2–3: „Večer říkáte: ‚Bude krásně, je pěkný západ.‘ A ráno: ‚Dnes bude nečas, slunce vychází do mraků.‘“ Tak je to i s vámi. Představte si, že jste na Šumavě. Pořád máte krásný den. Ale přátelé vám řeknou: „Zítra bude pršet, Čerchov kouří.“ A bude pršet proto, že Čerchov kouří? Ne kvůli tomu, ale Pán Bůh to tak zařídil a na Čerchově se to jen projevuje. Otevřete si Jeremjáše 8,7: „I čáp na nebi zná svůj čas, hrdlička, vlaštovka a jeřáb dodržují čas svého přiletu.“ Co to znamená, když vlaštovka odletí? Znamená to, že je konec léta. „Ale snad ne, snad nastane jaro!“ Ó, to se mýlíte. A je zima proto, že vlaštovky odletěly? Ne. Ale protože se zima blíží, vlaštovky odletí.

Když uděláte nějaký vynález, je to pro vás nové, ale u Boha to není nic nového. Jen jste využili staré Boží principy. A tak je to v celém vesmíru. Když on to všechno věděl dopředu, nemůže být nic náhodné.

2. Přirození lidé a dějiny

A pak jsou tu lidé, přirození lidé, se vším tím, co se s nimi děje, co se s nimi dalo a co se s nimi dít bude. „Známé jsou Bohu jeho skutky od pradávna.“ Nikde není nic náhodného. Vy si myslíte, že nevíte, jaké to

bude, ale že aspoň víte, jaké to bylo. Kdybyste měli duchovní světlo, řekli byste: Ve všem tom byl Boží plán. Všichni si pochvalujete dobu reformace. Proč? Protože národ směřuje k tak pěkným věcem! Ale já vidím, že to tak zkrátka muselo být. Bůh na Čechy myslel od věků. A vzpomeňte si na dobu apoštolskou. Byl to takový krásný, teplý den, ale pomínul a nastalo něco, co nazýváme středověkem. Ptactvo umlklo, ale Boží záměr je, aby přišlo nové léto. Jak to bylo? Všechno ptactvo nezačne zpívat najednou. Tam se probudí ten a tam onen ptáček a ozývá se, tam dva nebo tři. Tak to bylo v církvi. Ve středověku jeden povstal a řekl: „Takhle to podle Písma nejde.“ A oni ho zabili. Pak vstali dva a tři. A oni je zabili. Ve Francii se probudila celá osada – to byli Albigenští. Chopili se proti nim mečů a všechny je pobili. A pak jsou tu Stedingerové z Brém. Přišel jsem na to jako kluk ve škole; oni se rozešli s římskou církví, a to, co jí řekli do očí, bylo naprosto správné. Světská církev proti nim vyhlásila křížácké tažení. Stedingerové se bránili jako lvi, ale byli vyhubeni. A teď se podívejte: Bůh se v našich končinách dotkne celého národa. Všichni vstanou a usilují o lepší věci. A ta církev začne bubnovat, svolává křížáky, ti se přihnou a jde o život a o smrt. My si ale nenecháme poroučet ve své zemi a nenecháme si vyrvat Slovo Boží! Původně to mohlo dopadnout jako ve Francii, ale nedopadlo. Proč? Protože Pán Bůh měl své plány. Tady se ukáže, že na to ta světská církev nestačí. To všechno bylo promyšleno, všechno to byla Boží milost. A vy si myslíte, že to fungovalo jen tehdy a teď už ne? Myslíte si, že to není promyšleno pro budoucnost? Jsou tu lidé a v jejich historii není nic náhodného, protože Bůh zná od věků všechno své dílo. Než se cokoli stalo, bylo to promyšleno. Tak je to v jeho rozhodnutí od věků.

To je úvod. Mně jde o tu třetí a čtvrtou část.

3. Duchovní věci

Boží vesmír není to nejvzácnější. Je to jen jeho materiál, jsou to služební věci. Nu, jak by mohlo být něco náhodného v duchovních věcech, které jsou mu mnohem bližší? To je ta duchovní církev. On je takový, jaký je. A to se musí ve všem projevovat. Ty přirozené věci má k tomu, aby byly Jeho materiálem, na kterém ukáže svou vlastní podstatu: On

je duchovní. „Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.“ Ten materiál je k něčemu určen. K čemu? Aby se ukázalo, k čemu je on sám. Když řekl: „Bůh je Duch“, je to totéž, jako by řekl: „Bůh je láska.“ On to všechno udržuje ve své přízni. Otevřete si prosím Deuteronomium 6,4–5: „Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin je jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou silou.“ On, který miluje, si přeje mít lidi, se kterými by se mohl milovat. To můžete být vy. Tady vidíte tu velkou přednost člověka. Pán Bůh nikdy nebude milovat sám sebe, Pán Bůh potřebuje vás, protože potřebuje lidi, kteří by milovali jeho. K tomu on všechno tvoří. Představte si toho ztraceného člověka, který v pokoře hledí svého a miluje Pána Boha celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou silou. Co se Pánu Bohu na světě nejvíce líbí? Právě ten člověk. To je to nejvzácnější, co Pán Bůh na světě má. Tady je Henoch a kolem něj samý svět. A čtete: Henoch chodil s Bohem. Co to znamená? Znamená to, že se mají s Pánem Bohem rádi.

Ale kde by se to u člověka vzalo? To je Boží věc, on ví všechno od věků. Když si to sám všechno prosadí, nemusí vám vykládat teorie. On dává oběť už v době, kdy se ještě nezabíjela zvířata, a nejedlo se maso. Tady je očištění od hříchů. Pak přišel Mojžíš a s ním tolik předobrazů a symbolů! A Bůh ví, že to všechno směřuje k němu. V plnosti času se ukázalo, že on přišel za námi na svět. Všichni jsme se odvrátili. On to všechno vezme na sebe a vyneset to na dřevo kříže. On smazal můj hřích. On připraví člověka k tomu, aby se s ním spojil; nebude mu chybět ani jeden, kterého chce mít u sebe. Když je i v těch pomíjivých věcech všechno promyšlené, jak by tomu mohlo být jinak v duchovních věcech, které jsou mu nejdražší? Měl to na mysli od věků a vykonal všechno, co chtěl na světě duchovně mít. Žádným přemlouváním to nepůjde, ale on bude mít své svědky. Tak se věci mají. Jestli je to pro tebe, dobře. Jestli ne, musí se počkat.

4. Tvůj život

To poslední jsi ty: pokud jsi jeho ovečkou, pak je tvůj celý život takový, že v něm není nic náhodného. Všechno to vymyslel ten, který tě

z milosti obrátil. Kdo to chápe? Ten, komu je to dáno. Otevřete si prosím 2. Timoteovi 3,7: „... které by se pořád chtěly učit, a nikdy nemohou přijít k poznání pravdy.“ Nekonečné studium, a pořád z toho nic není. Jak by to mohlo být jinak, když to skrze studium nejde? Vždyť jsou to přirozené věci, které se předávají studiem. Jen se na to podívejte! Málo se studuje, vyčítáme to mladým lidem, ale v duchovních věcech studiem nez můžu nic. Máme výborně vycvičené konfirmandy, ale když je propustím, jsou stejní jako lidé ze světa, jen toho vědí víc! Ale když se Bůh smiluje, pošle svého svatého Ducha a ten každého zpracuje bez dlouhých řečí. „Já ubohý člověk!“ Co to znamená? Od fíkovníku se učíte tomuto podobenství: když omládne a pučí, co to znamená? Znamená to, že se blíží jaro. A když člověk narůstá sám nad sebou, blíží se lepší časy, jeho ovoce.

On si vás tak zpracuje, že ho budete potřebovat a budete se těšit z toho, že jeho krev vylitá na dřevě kříže očišťuje od každého hříchu. On sám uvede všechno do nejlepšího pořádku. A já vidím tyto dvě věci: On je můj milý nebeský Otec v Pánu Ježíši Kristu. To si nedej vzít! A za druhé: On je ten, kterému jsou všechny jeho skutky známy od věků. Tak je to i v tvém životě. Nic není náhodné v minulosti, v přítomnosti ani v budoucnosti, ale všechno je tak, jak o tom rozhodl ten, který je všemohoucí a přeje ti nade všechno. Jakmile to pochopíš, začneš se z toho těšit.

A teď se podívejte na ty tři vdovy. Orfa jde zpět a hledí si tam zajistit své štěstí. Teď si představte, že někdo přijde z té izraelské země a vypráví jí: „Ta tvá Rút se provdala.“ A koho si vzala? „Toho nejváženějšího člověka.“ A co Orfa řekne? „Kdybych já věděla, že na mě čeká takové štěstí, tak bych šla taky!“ Ale Rút to nevěděla. Ona jen věděla, že Bůh je milosrdný Otec, a tak se na nebeského Otce spolehla a nechala se jím řídit. Nebojí se ničeho! Jde a dopadne to tak, jak milosrdný Bůh rozhodl. Znamé jsou Bohu jeho skutky od pradávna. Amen.

ZANEDLOUHO MĚ UZŘÍTE

Jan Hus

V ten čas řekl Ježíš svým učedníkům: „Zanedlouho mě již nespatriíte a zanedlouho mě opět uzříte.“ Někteří z jeho učedníků si mezi sebou řekli: „Co znamenají slova ‚zanedlouho mě nespatriíte a zanedlouho mě opět uzříte‘ a ‚odcházím k Otci‘?“ Říkali: „Co znamená ono: zanedlouho? Nevíme, o čem mluví.“ Ježíš poznal, že se ho chtějí otázat, a řekl jim: „Dohadujete se mezi sebou o tom, že jsem řekl: Zanedlouho mě nespatriíte a zanedlouho mě opět uzříte? Amen, amen, pravím vám, vy budete plakat a naříkat, ale svět se bude radovat; vy se budete rmoutit, ale váš zármutek se promění v radost. Žena, když rodí, má zármutek, neboť přišla její hodina; ale když porodí dítě, nevzpomíná už na soužení pro radost, že na svět přišel člověk. I vy máte nyní zármutek. Uvidím vás však opět a vaše srdce se zaraduje a vaši radost vám nikdo nevezme.“ (J 16,16–22)

Z mnoha jiných míst víme o tom, jak milosrdný Spasitel při své poslední večeři utěšoval své učedníky, kvůli jejich budoucímu zármutku, který je měl potkat kvůli jeho umučení. Proto i na tomto místě jim říká o tom, že budou zarmouceni. Říká „zanedlouho“ („maličko“ – KRAL), tedy za tři dny, a přijde to, že „mě nespatriíte a zanedlouho“, tedy v následujících čtyřiceti dnech až do jeho nanebevstoupení ho spatří. A tak se stalo, že ho už onu noc a v pátek a v sobotu a v noci ze soboty na neděli nakrátko neviděli a potom, po jeho zmrtvýchvstání, ho nakrátko (desetkrát) zase viděli. V té době už byli zase povzbuzeni ve své víře, v níž předtím selhali, a byli utvrzeni. A protože měl právě takto jít Kristus k Otci a potom vystoupit na nebe, neboť tak to bylo podle vůle svaté Trojice, říká: „Odcházím k Otci.“ „Odcházím“ skrze ukřižování, kvůli němuž budete zarmouceni, a „zanedlouho“ („maličko“), tedy po tři dny „mě neuzříte“. A „opět“, totiž až vstanu z mrtvých, „zanedlouho“ („maličko“), tedy po čtyřicet dní „mě uzříte“. Protože tímto určeným způsobem „odcházím k Otci“.

A tady můžeme rozumět, že ono první „maličko“ („zanedlouho“) znamená celou dobu vyvolených Božích synů, kterou žijí v tomto světě

a vidí Krista jen skrze víru. Pokud toto vidění přirovnáme k radosti nebeské, je to jako nevidění. A ten zdejší čas je velice maličký proti Boží věčnosti. Nikdo na světě nebyl živ tisíc let, i když některým na tisíc už táhlo. A svatý David říká Bohu: „Tisíc let je ve tvých očích jako včerejšek, jenž minul.“

Po té době, kdy zde vyvolení vidí Boha ne tak jasně, přijde kratičký okamžik smrti, v němž vyvolení mají záblesk jasného poznání radosti nebeské, a to je počátek nebo závavek té radosti. A v tom kratičkém okamžiku v tomto světě mají vyvolení stokrát více, než co pro Krista opustili, jak o tom mluví sv. Marek v 10. kapitole, v. 29–30, když říká: „Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium, aby nyní, v tomto čase, nedostal spolu s pronásledováním stokrát více domů, bratří, sester, matek, dětí i polí a v přicházejícím věku život věčný.“ Ó, který vyvolený syn, když v okamžiku smrti užije nebeskou radost, by si nevážil stokrát víc nebeského Otce, i bratrů a sester v nebeském království a jeho radosti než svého pole?

A poněvadž jde Kristus k Otci, aby připravil svým věrným služebníkům místo věčné blaženosti, je jisté, že bude třetí čas, v němž bude pro vyvolené radost dokonaná. A kdo má tuto radost ve svém srdci, rád snáší všechny zkoušky v tomto bídém světě, aby této radosti dosáhl.

Dále Písmo říká, že učedníci nerozuměli Kristovým slovům a byli kvůli tomu zarmoucení. Neboť věřili, že má být brzo chycen a kvůli tomu mělo skončit jejich společenství. A nerozuměli také kvůli tomu, že jim Kristova slova připadala jako protimluv, když řekl: „Zanedlouho mě již nespátříte a zanedlouho mě opět uzříte.“ Proto si dvakrát řekli: „Nevíme, o čem mluví.“ A Ježíš poznal, že se ho chtějí zeptat, ale předešel je, jak to dělá ve všech dobrých činech svých věrných služebníků a vysvětluje jim smysl prvního „zanedlouho“. Mluví o tom kratičkém čase, který se skrývá za tím slovem „maličko“, kdy učedníci budou plakat a naříkat, protože v tom čase jim bude odňat skrze umučení a smrt. A svět, tedy Židé, se budou radovat a budou se domnívat, že Krista, svého největšího protivníka a rouhavého kacíře, úplně zničili.

A že to tak nepochybně mělo být, říká Kristus „Amen“ na své božství a „amen“ na své lidství, „pravím vám, vy budete plakat“ tělesným

očima „a naříkat“ v duchu, „ale svět“, totiž Židé, kteří jsou svět, který ho nezná a nechce ho přijmout, „se bude radovat“. A že se svět, totiž zlí lidé ve světě, staví s odporem a nepřátelstvím proti Kristovým učedníkům, ukazuje, že zlí nemohou mít spolu s dobrými účast na pravé radosti, a že dobří se zlymi také nemají společenství ve zlé radosti – ale radují se dobří i zlí, protože Spasitel říká: „váš zármutek se promění v radost“. Proč to tak je? Nepochybně proto, že Bůh svým dětem dává vždy víc a víc růst a podobně i ďábel působí ve svých dětech stále k horšímu a stahuje je do bažiny a do propasti. A že to tak doopravdy bylo, jak jim Kristus řekl, to se ukázalo, když se po jeho zmrtvýchvstání učedníci radovali, protože spatřili Pána. A jejich radost stále rostla, až došli k dokonalé radosti nebo také k plné radosti.

Potom Spasitel předkládá svým učedníkům, kteří ještě nerozuměli, jednoduchý příklad, aby jeho slovům rozuměli: „Žena, když rodí, má zármutek, neboť přišla její hodina; ale když porodí dítě, nevzpomíná už na soužení pro radost.“ V duchovním smyslu může tato žena představovat podobenství Kristova lidství, které velmi těžkou bolestí porodilo člověka duchovním narozením, tedy velmi těžce zde vzniklo společenství vyvolených ke spasení. Neboť na kříži týrali Pánovy údy, nohy i ruce, probili je hřeby, probodli bok a on žíznil jako žena, když rodí – právě tak některé žízní, a pak je napájí octem a myrhou. A na kříži také velmi plakal a prosil Boha za to dítě, které měl porodit. A křičel nepochybně větším křikem, než křičí ženy, když rodí. Řval bolestí a říkal: „Ó vy všichni, kteří to pozorujete, dívejte se, jestli je ve světě taková bolest, jako je ta má. A tak, jak říká sv. Augustin, jako z Adamova boku vyšla žena, z Kristova boku vyšla svatá církev. Eva byla stvořena tělesně z žebra, církev svatá duchovně, krví Kristovou, která tekla z jeho boku, byla duchovně porozena.

A že Kristus ve svém lidství umřel naprosto jistě, ale ve svém božství neumřel, proto třetí den po veliké bolesti procitla ta žena, totiž Kristovo lidství a radovala se, že bolest pominula a že porodila člověka, tedy církev svatou, společenství vyvolených ke spasení. A nemysli si, že by Kristovo lidství nemohlo být tou ženou – vždyť on sám každého člověka, který činí vůli jeho Otce, který je v nebesích, nazývá sestrou i matkou. O tom mluví Matouš ve 12. kapitole (v. 50): „Kdo činí

vůli mého Otce v nebesích, to je můj bratr, má sestra i matka.“ Kristus také často zmiňuje království nebeské, tedy společenství všech vyvolených. Proto sv. Augustin často mluví o tom, že pokud je Kristus hlavou církve svaté, je církev svatá spolu všemi svými údy.

Protože jsou učedníci jeho údy, které s ním mají trpět, říká ono „neboť“, tedy že přišla jeho hodina, aby trpěl jako žena, která rodí. „I vy máte nyní zármutek. Uvidím vás však opět“, až vstanu z mrtvých „a vaše srdce se zaraduje a vaši radost vám nikdo nevezme.“

A věz, že zarmoucení učedníků netrvalo ani celé tři dny. Neboť třetí den jim bylo Kristovo vzkříšení oznámeno, a on se s nimi setkal a oni radostně s ním. Ten den jejich zármutek skončil a on rozhovířoval tu jejich počatou radost až do svého vystoupení na nebe a do jejich smrti a po jejich smrti tu radost v nebeském království dokonal. A nikdo jim tu radost nemohl vzít, stejně jako nikdo nemohl zrušit tu věčnou lásku Boží, na jejímž základě je Bůh vyvolil. Proto říká sv. Beda: „Nikdo jim nemohl vzít jejich radost, neboť i když potom trpěli v různých zkouškách, naděje na zmrtvýchvstání a pohled na něj rozněcovali jejich radost, takže z toho měli jen radost, když na ně přicházely rozličné zkoušky. To dělal i Jakub, který to učil i ostatní slovy: „Mějte z toho jen radost, moji bratří, když na vás přicházejí rozličné zkoušky.““ Apoštolové měli radost, neboť sv. Lukáš píše ve Skutcích 5,41: „A oni odcházeli z velerady s radostnou myslí, že se jim dostalo té cti, aby nesli potupu pro jeho jméno.“

A všimni si ještě v těch slovech Spasitele o radosti tří věcí: Za první, že přijde po zármutku a o to jim bude milejší a větší (stejně bývá zármutek po radosti tohoto světa). Za druhé, že tato radost je ze srdce, protože Kristus říká, že „se zaraduje jejich srdce“. Za třetí, že bude věčná, protože říká, že jim „ji nikdo nevezme“.

Rač nám dopomoci, milý Kriste, k této radosti po bídě tohoto světa. Amen.

ÚVAHY O KÁZÁNÍ

Francis Grimké (1850–1937)

Neustále se modlím k Bohu, aby mi pomohl kázat ne velkolepá kázání, ale kázání užitečná – kázání, která osloví nejen intelekt, ale i srdce; kázání, která posílí a rozvinou milost v nás a budou nás inspirovat svatými touhami.

V našich problémech, úzkostech, zmatení – čím déle žiji, tím více mě přesvědčuje moudrost mluvit více s Bohem a méně s lidmi. On nám může pomoci překonat všechny naše obtíže více než všichni ostatní dohromady. Mluvte více s Bohem, méně s lidmi.

Největším zdrojem moci dobra v církvi je kazatelna, pokud je správně obsazena – pokud je obsazena bohabojným člověkem, člověkem, který je způsobilý učit lidi a jehož hlavním úkolem je krmit stádo upřímným mlékem slova místo slupkami aktuálních událostí z novin a časopisů. Dobře obsazená kazatelna je vždy zdrojem moci – má vždy povznášející a zušlechťující vliv. Čím více si toho jsou sami kazatelé vědomi, tím vážněji se budou snažit kvalifikovat se, aby mohli splnit svou velkou odpovědnost a využít příležitosti, které se jim nabízejí.

Služba žádného člověka neskončí neúspěchem, jakkoli skromné jsou její výsledky, pokud věrně a upřímně káže evangelium Boží milosti a předkládá umírajícím, hříšným lidem Boží poselství o zachraňující lásce. Taková služba není a nemůže být marná.

Hodnota církve pro společnost nezávisí na počtu jejích členů, ale na kvalitě mužů a žen, kteří ji tvoří. Nemám příliš pochopení pro posedlost, která se nyní zmocňuje mnoha církví – pouze zvyšovat počet členů. Počet členů nemá žádný význam, pokud tito členové nemají správný charakter. V práci pro Pána záleží na kvalitě, nikoli na kvantitě.

Pokud člověk nemá v úmyslu, v rámci svých možností, tvrdou práci a vytrvalost, sytit svůj lid tím nejlepším zrnem, pak ve službě nemá co dělat a lidé by měli být natolik vyspělí, aby mu to dali najevo a vykázali ho z každé kazatelny.

Úkolem kazatele je hlásat Boží pravdu – jasně, úplně, jednoduše; o zbytek se postará Duch.

Člověk, který při kázání vždy myslí jen na sebe, je od začátku odsouzen k neúspěchu. Jak nízké a opovržením hodné je myslet na sebe v přítomnosti velkých a důležitých témat, která tvoří obsah kázání! Kazatelna není místem pro člověka, který se chce předvádět a soustředit pozornost na sebe namísto na Pána Ježíše Krista a Boží pravdu.

Věřím, že nejdůležitější součástí veřejného uctívání je kázání Slova a že vše by mělo být podřízeno tomuto účelu, že by nemělo být dovoleno nic, co by jakýmkoli způsobem oslabovalo jeho účinek.

Kazatel musí být mužem modlitby a pečlivým studentem Božího slova. Bez těchto dvou věcí může sice kázat zajímavá a výmluvná kázání, ale nebudou mít žádnou zachraňující moc. Pouze pokud žije v úzkém a živém spojení s Bohem, může doufat, že bude mluvit s přesvědčivostí, která vede k obrácení člověka.

V této moderní, vědecké době neexistují žádné potíže, které by nebylo možné tímto způsobem vyřešit, a to zcela. Jasně, jednoduché a věrné kázání evangelia s mocí z výsosti je dostatečné pro potřeby této i každé jiné doby.

Jako kazatelé máme sklon zanedbávat své vlastní duše, nechávat vysychat studnu vody v nás nebo ji ucpávat přílišnými starostmi tohoto světa. Musíme se od těchto věcí osvobodit a více se věnovat věcem Ducha, pokud chceme zvýšit svou účinnost jako služebníci evangelia.

Lidé potřebují slyšet Boží slovo, ať už ho chtějí slyšet, nebo ne, a je zvláštním posláním služebníka dbát na to, aby ho slyšeli. Důležité není to, co si myslí on, ale to, co říká Bůh. Člověk, který si to neuvědomuje, nemá právo sloužit.

Je chybou nacpat do kázání příliš mnoho věcí a mít příliš mnoho hlavních bodů a podbodů. Necht' jsou jeho struktura a vývoj jednoduché. Zdůrazněte zejména to, co si přejete, aby si posluchači zapamatovali. Vše ostatní nechte být. Přetížít paměť znamená zmařit účel, který máte na mysli. Posluchači si zapamatují málo nebo nic, a pokud si něco zapamatují, bude to asi to nejméně důležité.

Jednou z věcí, před kterou bychom se měli mít na pozoru, je touha po chvále, přání být pochváleni za naše kázání. Poté, co jsme pronesli kázání, které považujeme za dobré, toužíme být za něj pochváleni a oceněni. A to natolik, že pokud předneseme kázání a nikdo o něm

nemluví, máme sklon cítit, že naše úsilí bylo marné. Jinými slovy, měříme hodnotu kázání podle pochval, které vyvolává. A tak brzy zjistíme, že kážeme s cílem získat pochvaly, a tím znehodnocujeme službu a zneužíváme ji k nedůstojnému účelu sebechvaly. Pokud lidé chválí naše úsilí, je to v pořádku, ale dejme si pozor, aby se to nestalo cílem našeho kázání a abychom to nepovažovali za test nebo důkaz naší účinnosti a hodnoty jako služebníků. Člověk, který se staví do popředí místo Ježíše Krista, tím diskredituje sám sebe a dokazuje svou nehodnost pro tuto posvátnou službu.

Při přípravě našich kázání se musíme pustit do tvrdé práce a nesnažit se najít nejjednodušší způsob, jak splnit tuto vážnou odpovědnost.

Pokud se nesnažíme být tím, co kážeme, raději bychom neměli kázat vůbec.

Když mluvíme, měli bychom si uvědomit, že poselství, které přinášíme, je poselstvím života a smrti; a že ti, kteří nás poslouchají, nás možná poslouchají naposledy, a že my, kteří přinášíme poselství, možná mluvíme naposledy. Než budeme mít příležitost znovu promluvit, můžeme už být na věčnosti; než budou mít příležitost znovu vyslechnout kázání, mohou už být na věčnosti. Proto bychom měli do každého úsilí vkládat to nejlepší, co v nás je, a věnovat se mu celým svým srdcem, duší, myslí a silou.

Žádný zbabělý služebník, který se bojí hlásat celé Boží slovo, aby někoho neurazil nebo aby neohrozil svou popularitu, nemá právo stát na křesťanské kazatelně. Je pro ni pouze ostudou a ohavností před Hospodinem. Snaha o popularitu na kazatelně je fatální chybou a nejjistější cestou k neúspěchu.

KRÁSNÁ PRÁCE

Jaroslav Kernal

Věrohodné (je to) slovo: Jestliže se kdo po dohlížení vztahuje, po krásné práci touží. (1Tm 3,1, vl. překlad)

Jsme na začátku třetí kapitoly prvního listu Timoteovi a mluvíme o povolání k práci starších ve sboru. První verš třetí kapitoly o tom mluví jako o krásné práci. V originálním textu je slovo skutek, které se v Písmu používá celkem často a má širokým rámcem použití – od skutků zákona, přes práci jako takovou, úkol, činnost, záležitost až po požadavek (např. zákona – Ř 2,15). Nejsme spaseni ze skutků (Ef 2,9) – tam je přesně toto slovo, ale jsme spaseni k tomu, abychom konali dobré skutky (Ef 2,10) – je tam stejné slovo.

V našem textu toto slovo popisuje úkol, činnost, práci, po které touží muž, který chce být starším církve. Tento verš nám říká, že kdo chce být starším, musí rozumět tomu, co je obsahem vedení církve – Písmo tady říká, že takový muž touží po krásné práci. Jestliže je v jeho očích tato práce krásná, zcela nepochybně musí chápat, co je jejím obsahem.

Slovo, které charakterizuje tuto práci, je řecké slovo *kalos*, se kterým jsme se v tomto listu už setkali. Je to slovo, které měl Pavel zjevně rád, protože v šesti kapitolách tohoto dopisu je celkem sedmnáctkrát. My jsme se jím více zabývali v osmnáctém verši první kapitoly, kde jsme mluvili o dobrém boji víry. Slovo dobrý je slovo *kalos*. Dobrý boj, dobrá práce, krásná práce, krásný úkol – slovo *kalos* se dá přeložit také jako správný, znamenitý, vhodný. Když se používá ve smyslu krásný, mluví o dokonalosti, nádheře. Takže práce, o které je tady řeč, je popsána jako nádherná práce – je to taková práce, po které by alespoň někdy měl zatoužit každý znovuzrozený muž. A v páté kapitole, když Pavel znovu mluví o starších, mluví o poctě starším, kteří dělají svou práci dobře (*kalos*), znamenitě. Je to krásná práce, kterou je potřeba krásně, dobře dělat.

Ale Písmo v našem textu také říká, že to je práce, úkol. Není to pozice, není to úřad. Někdy křesťané mluví o úřadu starších a dohlížitelů, ale Písmo nikdy nikde nemluví o úřadu.

Mohl by zde sice být jistý náznak něčeho podobného, protože 1. Timoteovi 5,22 a Titovi 1,5 mluví o tom, že starší má být ustanovený, tedy oddělený, veřejně označený a v tomto smyslu uvedený do služby s všeobecně vyjádřeným souhlasem církve, ale není uveden do úřadu nebo ustanoven do pozice. Je veřejně označen jako ten, kdo nese zodpovědnost za stádo, komu byla svěřena zodpovědnost a spolu s ní také autorita, ale tato zodpovědnost znamená mnohem více práce a mnohem více služby. Jedná se o oficiální pověření, ale byl bych opatrný a váhal bych s tím, nazývat ho úřadem.

Myslím, že daleko lepší je rozumět vedení v církvi jako úkolu, který byl svěřen několika vybraným ovcím z celého stáda. Starší jsou pořád jenom ovce, i když jim zároveň byla svěřena zodpovědnost pást stádo. Tato zodpovědnost z nich neudělala něco víc, pouze na jejich bedra vložila víc zodpovědnosti, a to jak ve vztahu k lidem, tak také ve vztahu k Bohu (viz např. Žd 13,17 nebo Jk 3,1).

Když se vrátíme k práci, o níž je řeč v našem textu, je zjevné, že vedení církve není nějaká vyšší úroveň křesťanského života, ale není to ani nějaká zájmová či doplňková činnost. Není to koníček, který by člověk mohl dělat ve svém volném čase. Je to práce, úkol. Je to něco, co do velké míry bude pohlcovat život člověka – proto také Písmo mluví o zjevné míře zralosti člověka, který má být ustanoven jako starší, protože jenom zralý člověk bude moci dobře nakládat se svým časem tak, aby nezanedbával úkol, který mu byl svěřen, ani aby nezanedbával všechny ostatní povinnosti, které už má. Práce starších je těžkou prací – podívejte se na to, jak Pavel popisuje svou službu církvi v Efezu, když mluví se staršími efezské církve – dává jim tak příklad a návod, jak si mají sami počínat ve své službě:

Víte, že jsem vám nezamlčel nic, co by vám bylo k prospěchu; všechno jsem vám řekl, když jsem vás učil ve shromáždění i v rodinách. ... Buďte proto bdělí a pamatujte, že jsem se slzami v očích

po tři roky ve dne v noci každému z vás neustále ukazoval cestu.
(Sk 20,20.31)

Ve shromážděních i v rodinách, ve dne v noci, se slzami v očích, všechno, co jste potřebovali slyšet, celou radu Boží... – to jsou slova, jimiž Pavel popisuje svou službu a ukazuje tak efezským starším, jaká má být jejich služba. Ještě více se můžeme o této krásné práci dozvědět, když se blíže podíváme na slova, která v Písmu slouží k popisu starších. Už jsem řekl, že ta slova nemluví o pozici, ale popisují úkol, náplň práce.

Na tato slova se podíváme v dalších člancích.

ODHODLÁNÍ

Charles Spurgeon

Byl jeden muž, který se v Dolní sněmovně snažil prosadit něco, co podle něj mělo být velkým přínosem pro námořníky, ale nedokázal zvítězit. Nakonec porušil všechna pravidla sněmovny a choval se jako fanatik, a když všichni viděli, že je tak odhodlaný, že je připraven padnout a zemřít, řekli: „Musíme s tím něco udělat.“ A tak se stalo. Nadšení, které ovládne vás samotné, pravděpodobně ovládne i ostatní.

KAŽDÁ CÍRKEV JE POD VLÁDOU KRISTA

Tom Ascol

Pokud posledních několik let donutilo evangelikály přehodnotit cokoli, pak je to povaha autority ve světě a v církvi. V pondělí 16. března 2020 prezident Trump oznámil, že se koronavirus šíří po celém světě takovým způsobem, že čelíme pandemii epochálních rozměrů. On a federální zdravotničtí úředníci navrhli „15 dní na zpomalení šíření – nebo zploštění křivky“ viru v naději, že se podaří minimalizovat dopad hrozící katastrofy.

Jak víme, těchto 15 dní se rychle proměnilo v měsíce a poté roky, během nichž vládní úředníci omezovali činnosti občanů, podniků a institucí – včetně církví. Velmi brzy začali guvernéri vydávat výkonné příkazy, které církvím zakazovaly scházet se, nebo jim povolovaly setkání pouze v souladu s vládními pokyny – které často zahrnovaly omezení zpěvu nebo maximální počet 10 přítomných osob (jako v případě Virginie).

Guvernér Virginie Ralph Northam uspořádal 10. prosince 2020 tiskovou konferenci a řekl: „Vánoce jsou za dva týdny. Svátky jsou obvykle obdobím radosti a společenství. Scházíme se, oslavujeme svou víru a slavíme s rodinou. Letos však musíme přemýšlet o tom, co je skutečně nejdůležitější. Je to bohoslužba nebo budova? Pro mě je Bůh všude, kde právě jste. Nemusíte sedět v kostelní lavici, aby Bůh vyslyšel vaše modlitby,“ řekl Northam. „Bohoslužba s rouškou je stále bohoslužbou. Bohoslužba venku nebo online je stále bohoslužbou.“

Vyzval náboženské vůdce, aby „šli příkladem a udávali směr“.

Podobně guvernér Gavin Newsom v Kalifornii vydal výkonný příkaz zakazující církvím scházet se. Později řekl, že církve se mohou scházet, ale pod velmi přísnými omezeními. Jeho omezení pokračovala, dokud Grace Church a pastor John MacArthur neuspěli s žalobou proti němu u Nejvyššího soudu.

Tyto a podobné kroky civilních úřadů donutily církve a církevní představitele přehodnotit, co Písmo učí o vztahu církve a státu. Konkrétně, kdo má právo říkat církvím, co mohou a nemohou dělat, kdy se mohou scházet a jak se mohou scházet?

Ačkoli to byl pro mnoho církví bolestivý proces a některé z nich tyto výzvy zvládly lépe než jiné, myslím, že lze s jistotou říci, že mnoha z nich to pomohlo ujasnit si, co bylo vždy pravdou, ale co již dnes nelze považovat za samozřejmé, a to, že Ježíš Kristus je Pánem církve. On a pouze on je hlavou církve i hlavou každé opravdové místní církve.

Jsem přesvědčen, že žádná církev by to jako článek víry nepopřela, ale znovu se naučit uvažovat o tom, co to prakticky znamená – a co může stát to, že ctíme jeho vládu tváří v tvář odporu nebo pronásledování – bylo pro mnoho církví požehnáním.

Ježíš Kristus je hlavou církve. Když Petr vyznával, že Ježíš je Mesiáš, „Syn Boha živého“, Ježíš odpověděl: „Na té skále postavím svou církev a brány pekla ji nepřemohou“ (Mt 16,18).

Pavel představuje myšlenku, že Ježíš je „hlavou církve“, v šesti pasážích svých listů Efezským a Koloským. V Efezským 4,16 říká, že když dozráváme ve zdravém učení a učíme se mluvit pravdu v lásce, potom „ve všem dorůstáme v Krista. On je hlavou“. V Efezským 5,23 Pavel píše: „Protože muž je hlavou ženy, jako Kristus je hlavou církve, těla, které spasil.“

V Koloským 2,19 je Kristus nazýván hlavou, z níž „celé tělo, pevně spojené klouby a šlachami, roste Božím růstem.“

Kristus je hlavou církve v tom smyslu, že je tím, „kdo nad ní stojí“, tedy základem její existence, zdrojem jejího života a autoritativním vládcem nad ní.

To znamená, že každá církev – bez ohledu na její organizační strukturu – je v konečném důsledku pod Kristovou vládou (tj. bude Kristokracií). Ježíš je Pánem církve. Je hlavou každé pravé církve. Tato pravda, správně pochopená, správně vede církevní vedoucí jak při řešení vnitřních záležitostí církve, tak při určování jejího poslání.

Vnitřní záležitosti

Když se sbor potýká s otázkami, výzvami nebo kontroverzemi, primárním cílem při jejich řešení by mělo být zjistit, jak by se k nim postavil Kristus. Co by k tomu řekl Pán Ježíš? Jaký by byl Kristův způsob (1K 4,17) řešení této situace? Kristovo smýšlení a způsoby nám odhaluje Písmo.

Úkolem vedoucích církve a jejích členů je rozpoznat, co podle Bible má církev v dané situaci dělat.

Je pravda, že některé situace jsou jasnější než jiné, ale žádné významné rozhodnutí by nemělo být učiněno, aniž by se nejprve zabývalo biblickým učením a principy. Děláme to proto, že Kristus je hlavou církve.

Jasným příkladem toho, jak to funguje v praxi, je oblast církevní kázně. Matouš 18,15–20 jednoznačně popisuje běžné kroky při řešení hříchu v církvi. Jelikož Kristus je Pánem církve, pravé církve chápou, že nemají možnost tyto pokyny ignorovat. To samé platí i pro naléhavější a bezprostřednější příkaz „vylučte z vašeho středu toho, kdo páchá zlo“ (1 Korintským 5:13; přečtěte si celou kapitolu), když se člen církve dopustí veřejného, skandálního hříchu.

Pokud se církev považuje za Kristokracii, bude v této oblasti poslouchat Pána Ježíše, i když je to bolestivé a nepopulární.

Velké poslání

Způsob, jakým církev získává učedníky, se také řídí Kristovou vládou. Naším výchozím bodem je vyvýšené postavení našeho ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele. Sám Ježíš uvádí své velké poslání touto připomínkou: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“ Teprve poté, co potvrdil své univerzální panství, vydal svým následovníkům příkaz: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,18–20).

Církve mají za úkol evangelizovat národy. Kážeme Krista osobně i veřejně, formálně i neformálně; na kazatelkách i v kavárnách; na pracovišti i na hřišti. Neexistuje místo ani osoba, která by byla mimo náš zájem. Proč? Protože jako hlava církve má náš Pán „všechnu moc“. Jeho moc sahá všude.

Jak píše Pavel v Efezským 1,22, Bůh „všechno podrobil pod jeho nohy a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve“. Ježíš není jen hlavou církve, ale také „všeho“. Všechny knížectví, mocnosti, vlády, instituce

a jednotlivci jsou podřízeni našemu svrchovanému, vzkříšenému Pánu. Bůh to zajistil tím, že vzkřísil Ježíše z mrtvých a dal ho církvi jako našeho vzkříšeného prostředníka.

Naše evangelizace, ačkoli je plná soucitného naléhání na lidi, aby se smířili s Bohem skrze víru v Ježíše, nikdy nesmí být prováděna tak, jako by náš Pán byl závislý na lidské síle, aby se k jeho rodině přidali noví učedníci. On je Pán pánů a Král králů a my, jeho vyslanci, jdeme v jeho jménu a voláme všechny lidi, aby přišli k Ježíši Kristu a byli spaseni (2K 5,20–21).

Raná církev chápala Ježíše jako Krále a církev jako Kristokracii, když plnila své poslání. Víme to z reakce jejich protivníků na jejich úsilí. V Tesalonice byla reakce na kázání Pavla a Silase tak silná, že nepřátelští Židé přivedli některé z nových obrácených před městské úředníky. Tam je obvinili ne z toho, že se stali křesťany, ale z toho, že hlásali Ježíšovo království. „Ti, kteří pobouřili celý svět, přišli i k nám... Ti všichni porušují císařova nařízení, protože tvrdí, že pravým králem je Ježíš“ (Sk 17,6–7).

Mohla by skutečnost, že jsme ztratili ze zřetele Kristovu královskou vládu, být jedním z důvodů, proč má tolik církví v dnešním světě tak malý vliv? On je Pán. On je hlavou církve. Bůh ho vzkřísil z mrtvých a učinil ho hlavou všeho pro církev. Plníme své poslání, abychom učili učedníky, protože veškerá autorita patří jemu a my jsme jeho vyslanci.

Pastýři a starší musí učit své sbory, aby uznávaly, že každá pravá církev je místem Kristovy vlády. Všechno, co děláme, děláme v poslušnosti našemu Pánu. Řídíme své záležitosti a plníme jeho poslání ve jménu našeho Krále Ježíše. Možná, že když nám Pán dá milost a odvahu žít tímto způsobem, budeme mít, stejně jako raná církev před námi, důvod být obviněni z toho, že obracíme náš svět vzhůru nohama.

The Founders

OHLÉDNUTÍ ZA NEBLAHÝM VÝROČÍM

Jaroslav Kenal

Podobně jako každé jaro se i letos chystám na konferenci pro služebníky, kterou od roku 1962 pořádá nakladatelství Banner of Truth (Pás pravdy). Je to vždy úžasná příležitost strávit čtyři dny ve společenství zbožných bratrů z různých zemí, sytit se Božím slovem, slyšet o tom, jak Bůh pracuje v různých zemích a být vytržen z každodenního koloběhu života.

Nejinak tomu bylo i na jaře roku 2020. Ale 12. března tehdejší vláda pod vedením p. Babiše vyhlásila lockdown a s účinností od 16. bylo všechno uzavřeno, včetně církví. Lidem bylo doporučeno, aby se nestýkali ani v rámci širší rodiny. K podobným věcem došlo po celém světě. V naší zemi byly bohoslužby oficiálně povoleny opět na začátku května, ale mohlo se jich účastnit pouze dvanáct lidí se zahalenými tvářemi, s ničím neopodstatněnými asociálními rozestupy, kteří měli povinnost se důkladně vydesinfikovat a „pozdrav svatým políbením“ (2K 13,11) mohli aplikovat vzájemným ťuknutím lokte o loket. Po jarním lockdownu následovaly na podzim další spojené ještě se zákazem zpěvu, segregací lidí na základě očkovacího statusu (tečky) atd.

Tom Ascol, ředitel biblického semináře Founders, v předchozím článku mluví o tom, že se církve poučily a pověnovaly se tomu, co zanedbaly, tedy prostudování vztahu církve a státu, aby se do budoucna připravily na podobné věci. Kéž by to tak skutečně bylo! Možná to opravdu platí o některých církvích ve Spojených státech, ale že by to tak bylo i u nás, si nemyslím. Nulová reflexe a snaha vše zamést pod koberec ukazují spíš na opak.

Proto na následující stránce najdete předmluvu ke knize *Císař a církve*, kterou napsal Zdeněk Karásek, která je nejenom doporučením této knihy, ale může být poučením pro nás i další křesťany. A kniha samotná je vynikajícím biblickým rozbořem vztahu církve a státu.

PŘEDMLUVA KE KNIZE *CÍSAŘ A CÍRKEV*

Zdeněk Karásek

Nikdy by mě nenapadlo, že jednoho dne budu psát předmluvu ke knize, jako je tato. Nevyrůstal jsem v církvi. Neslyšel jsem Boží slovo do svých 30 let. Narodil jsem se a vyrostl jako ateista v komunistickém Československu. Stát nám sliboval pokrok a bezpečí, ale ovládal a řídil všechny součásti života. Stát byl tou nejvyšší autoritou a vyžadoval od národa poslušnost.

Ve svých dvaceti osmi letech jsem se rozhodl opustit šed' a beznaděj totality a utekl jsem na západ, abych mohl žít ve svobodě. Zvláštěním Božím řízením jsem našel něco mnohem vzácnějšího než svobodu – poznal jsem Ježíše Krista. Skrze trpělivé svědectví věrných věřících, skrze moc Bible a působení Ducha svatého jsem uvěřil. Bůh mi dal nové srdce a zcela nový pohled na život a jeho smysl.

Po téměř 17 letech na západě mě Bůh povolal zpět do mé vlasti, abych sloužil církvi. Dobře jsem si pamatoval z doby komunismu, co znamená žít pod vládou neomezené státní moci. Proto je ve mně zakořeněná nedůvěra vůči státní moci a jeho zvůli. Jako věřící jsem poznal, co znamená sloužit tomu, komu náleží veškerá moc na nebi i na zemi.

Právě proto jsem za knihu *Císař a církev* tolik vděčný.

Žijeme v době, kdy otázky vládní autority a poslušnosti církve nejsou jen teoretické. Jsou naopak reálné a naléhavé. Ještě před pár lety si možná někteří křesťané mysleli, že tyto věci se týkají jiných zemí a jiných století. Ale poslední roky nám velmi bolestně připomněly, že stát vydává nařízení, která se vymykají jeho pravomoci. Císař přestupuje rámec svého pověření, které má od Boha, a žádá poslušnost mimo sféru svého vlivu.

Tato kniha nevolá ke vzpouře. Nabádá k poslušnosti Bohu, který má vládu nade vším a to i nad králi, premiéry a prezidenty. Nenabízí lidské moudrosti – ale otvírá Písmo svaté a čerpá z jeho bezedné studnice. Anthony Forsyth nepíše se zaťatou pěstí, ale s pastýřským srdcem. Klade otázky, které si musíme položit všichni: *Co Bůh svěřil císařovi a co nikoli? Co patří výhradně Kristu? A jak má církev zůstat věrná, když jsou tyto hranice překračovány?*

To nejsou jednoduché otázky. Odpovědi nebudou vždy zřejmé. Ale církev musí být lépe připravena přemýšlet biblicky a stát věrně v každé době. Viděli jsme na vlastní oči, jak vláda – i ta, která působí laskavě a nápomocně – může svými nařízeními ochromit bohoslužbu, zakázat zpěv nebo shromažďování věřících zakázat úplně. Na druhou stranu jsme také mohli zaznamenat, jak byl Bůh mocně oslaven skrze věrnou a odvážnou církev – malou v očích světa, ale věrnou svému Pánu Ježíši Kristu.

Tato kniha nedává odpověď na každou situaci, kterou můžeme zažít. Ale pomůže nám začít s těmi správnými otázkami. Ukáže nám na neměnné Boží slovo. Připraví nás, abychom se lépe rozhodovali a podřizovali Pánu s čistým svědomím, pevným přesvědčením a srdcem plným bázně před Bohem.

V době covidu-19 nejen v naší zemi, ale i v západních zemích se silným křesťanským vlivem se státní moci podařilo vmanipulovat obyvatelstvo do strachu před pandemií. Bylo smutné přihlížet, že ani církev na tuhle situaci nebyla připravená. Ani mnohé věroučně vyzrálé sbory nebyly dobrým příkladem. Vedoucí v církvích, kterým Bůh svěřil autoritu nad Božím lidem, předali svou roli chránit církev do rukou státu. Císař dostal moc o církvi rozhodovat, jako by stát byl Bůh a v církvi vládnul císař a ne Ježíš Kristus.

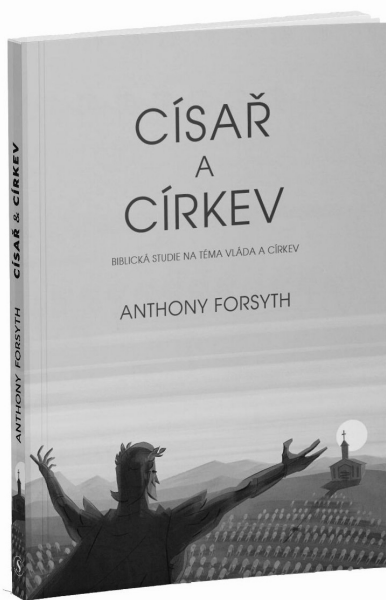
Modlím se, aby si Bůh použil tuto knihu, která vede k hlubšímu poznání Božího slova ve věci podřizování se vládnoucím autoritám. Aby církevní vedoucí lépe pochopili, jak obrovskou odpovědnost mají za Kristovu nevěstu. Aby si uvědomili, že je do jejich pozic pastorů a starších povolal Bůh a jsou v této oblasti nezastupitelní. Oni budou samotnému Ježíši Kristu vydávat počet z toho, jak se starali o církev a jak naplňovali jim Bohem svěřenou autoritu. Přál bych si, aby církev byla v budoucnosti lépe připravená a odhodlaná poslouchat více Boha a ne člověka.

Věřím, že kniha *Císař a církev* své čtenáře povzbudí k hlubší lásce ke Kristu a k větší oddanosti Bohu sloužit v těžké době i za cenu obětí. Věřím, že kniha přispěje k přesnější interpretaci pasáží v Písmu jako např. Římanům 13 a to jak v užším kontextu, tak v kontextu celé Bible. Modlím se, aby Kristova církev byla vedena Bohem, aby Boží lid s čistým svědomím obstál ve světě, který ho nutí ke kompromisům.

Jeden z podnětů této knihy také je, aby církevní vedoucí, kteří podlehli tlaku doby a nechali stát rozhodovat o dění v církvi, činili ze svého selhání pokání. I já tak činím. Ačkoliv jsem měl velikou nedůvěru k proticovidovým opatřením od prvního dne a státu jsem v této věci podvědomě nedůvěřoval, na krátký čas jsem náš sbor pro veřejné bohoslužby uzavřel. Nechal jsem se zastrašit postihem za ohrožení veřejného zdraví a miliónovou pokutou. Kéž by kniha *Císař a církev* byla zdrojem poučení a povzbuzení, jak statečněji a věrněji reagovat v těžké době.

Nevíme, co přinese zítřek. Císař má svůj mandát, který mu určil Bůh, ale tím jeho pravomoc končí. On je zodpovědný Bohu za to, jak vykonává světskou moc. Věřící ale ví, komu mohou celým srdcem důvěřovat. Bůh je nade vším a Kristus je Král králů a Pán pánů.

*Zdeněk Karásek, pastor v České republice
Bývalý uprchlík, bývalý ateista, nyní služebník Kristův*

MODERNÍ UCTÍVÁNÍ FALEŠNÝCH BOHŮ

Health & Truth

*Shrnutí prezentace dr. Clare Craigové na 3. konferenci Health & Truth
v Severním Irsku (video s čes. titulky najdete na youtube).*

Dr. Clare Craigová, patologka a spolupředsedkyně Health Advisory and Recovery Team (HART), přednesla kritickou analýzu společenských a politických reakcí na pandemii covid-19, přičemž období od roku 2020 charakterizovala jako období ovlivněné kombinací patologického pesimismu ohledně viru a patologického optimismu ohledně řešení, jako jsou lockdowny a vakcíny. Její prezentace kritizuje opatření motivovaná strachem, jejich důsledky a kvazináboženské nadšení, které obklopuje určitá opatření v oblasti veřejného zdraví.

Úvod a kontext

Dr. Craigová nejprve poděkovala organizátorům a publiku za příležitost vystoupit. Úvodem nastínila situaci posledních pěti let (2020–2025) jako období ovládané **patologickým pesimismem** ohledně viru, který vedl k **patologickému optimismu** ohledně dosažení nulové míry nakažení covidem a později ohledně vakcín jako zázračného řešení. Tato dualita podle ní formovala globální reakci na pandemii způsobem, který byl často zavádějící a škodlivý.

Klima strachu v březnu 2020

Dr. Craigová popisuje počátky pandemie v březnu 2020 jako období poznamenané **bezprecedentním strachem**, který byl záměrně umocňován vládními behaviorálními vědci. Cituje jejich strategii zvyšování „vnímané úrovně osobní ohroženosti“ prostřednictvím „tvrdých emocionálních sdělení“ s cílem zajistit dodržování předpisů. Tento strach postihl všechny, včetně ní samotné, a měl dalekosáhlé důsledky, zejména

pro zranitelné skupiny, jako jsou děti a starší lidé. Tato sdělení vyvolávala strach z viru, ostatních lidí a dokonce i ze vzduchu samotného, což vedlo k dlouhodobé sociální izolaci a antisociálnímu distancování, které u některých lidí přetrvávalo až do poloviny roku 2021 a déle.

Zdůrazňuje, jak tento strach vedl k **opakovaným lockdownům**, a to i poté, co se objevily důkazy o jejich škodlivosti, a jak média a politici po celém světě mluvili jedním hlasem, což vyvolává otázky o koordinovaných narativech. Tento strach také podpořil určitou formu společenského „uctívání“ NHS, což dokládají veřejné projevy jako tleskání zdravotníkům a udělení Řádu svatého Jiří NHS v roce 2022 za „největší hrdinství a odvahu“. Dr. Craigová zpochybňuje narativ o přetížených nemocnicích a jako důkaz, že oddělení nebyla neustále plná, poukazuje na tance zaměstnanců NHS na TikToku.

Mylné představy o přenosu viru

Dr. Craigová zpochybňuje původní tvrzení vlády, že se COVID-19 šíří především prostřednictvím velkých kapének padajících do vzdálenosti dvou metrů, a označuje jej za „lež“. Vysvětluje, že virus se šíří prostřednictvím **aerosolů**, které jsou velmi malé, rychle se odpařují a mohou zůstat ve vzduchu neomezeně dlouho a přenášet se na velké vzdálenosti. Vláda to uznala až v roce 2022, dlouho po zavedení opatření, jako jsou sociální rozestupy a nošení roušek. Infikované osoby přirovnává k postavě „Pig Pen“ z komiksu Peanuts, která je obklopena oblakem aerosolů, které zůstávají ve vzduchu i poté, co opustí daný prostor.

Tento přenos aerosolem, tvrdí, činí opatření jako lockdowny a nošení roušek neúčinnými, protože nic nemůže zastavit virus šířící se vzduchem. Cituje data o odpadních vodách z USA, která ukazují konzistentní, prudké vlny infekce, na které nemají vliv žádná opatření, protože každá vlna postihuje pouze zlomek populace. Tyto vlny, jak poznamenává, dosahují sezónního vrcholu (v lednu, koncem října, v dubnu a příležitostně v létě) a jsou způsobeny spíše citlivostí než blízkým kontaktem, což je v rozporu s prediktivními modely.

Dopad opatření motivovaných strachem

Dr. Craig podrobně popisuje, jak strach vedl ke snížení dostupnosti zdravotní péče:

- **Počet návštěv na pohotovosti** před zavedením lockdownů prudce poklesl, protože lidem s příznaky jako kašel nebo horečka bylo řečeno, aby zůstali doma, nebo jim byl odepřen vstup do nemocnic.
- Problém ještě zhoršil **nedostatek zdravotnického personálu**, kdy každý devátý zaměstnanec NHS byl poslán domů kvůli mírným příznakům jako kašel nebo horečka a další zůstali doma kvůli pocitu vlastního ohrožení.
- **Předpisy antibiotik** prudce poklesly, jak ukazuje graf porovnávající očekávané a skutečné předpisy, což vedlo k neléčeným pneumoniím a zvýšené úmrtnosti.

Odkazuje na investigativní reportáž deníku Sunday Times z roku 2020, která odhalila **bodovací systém** pro přidělování intenzivní péče, který vylučoval osoby starší 80 let nebo starší 60 let s komorbiditami. Tento systém, který koloval s logem NHS, byl některými odborníky nesprávně interpretován jako pokyn k odepření péče, což vedlo k tomu, že **11 800 obyvatelů pečovatelských domů** v Anglii bylo odmítnuto v nemocnicích. Z **59 000 nadbytečných úmrtí** v Anglii a Walesu v roce 2020 se pouze 8 000 odehrálo v nemocnicích, zbytek v pečovatelských domech, domovech nebo dokonce hotelech.

Dr. Craigová sdílí děsivé zprávy z britského a skotského vyšetřování covidu:

- Obvodní lékař byl vystaven tlaku, aby zapisoval pacienty do seznamu „neresuscitovat“ (DNR), který je přístupný záchranné službě, aby jim mohlo být odepřeno přijetí do nemocnice.
- Případy plošného nařízení DNR u starších nebo zdravotně postižených osob bez konzultace, jako například 49letý muž s Downovým syndromem, který zemřel poté, co mu byla odepřena péče.
- Klientům pečovatelského domu byly namísto kyslíku nebo antibiotik předepsány léky pro terminální pacienty, přičemž rodinám byly kvůli omezením v souvislosti s covidem zakázány návštěvy.

Kritizuje používání léků tlumících dýchání, jako je morfin a midazolam, v pečovatelských domech, které jsou podávány bez lékařského dohledu nebo souhlasu rodiny, což přispívá k úmrtím. Taková opatření podle ní vedla k pozitivní zpětné vazbě, kdy opatření motivovaná strachem zvýšila úmrtnost, což bylo poté použito k ospravedlnění domnělé smrtelnosti viru.

Optimismus ohledně vakcín a chybné kroky

Dr. Craigová kritizuje přechod od strachu z viru k **optimismu ohledně vakcín**, které byly původně určeny pro vysoce rizikové skupiny (např. osoby se zdravotním postižením, které tvořily 60 % úmrtí na covid). Zmiňuje, že lidé s poruchami učení měli 3,7krát vyšší úmrtnost než jejich zdraví vrstevníci, a to nikoli kvůli viru, ale **kvůli odmítnutí péče**.

Zpochybňuje tvrzení, že vakcíny jsou „zázrakem“, a poukazuje na:

- Zprávu amerického Institutu zdraví z roku 2000 a článek z roku 2021, jehož spoluautorem je Anthony Fauci, ve kterém se uvádí, že injekční vakcíny nemohou poskytnout slizniční imunitu k prevenci infekcí dýchacích cest.
- Počáteční opatrnost v roce 2020 ohledně bezpečnosti a účinnosti vakcín, která ustoupila přehnaným tvrzením v roce 2021, jako je například Fauciho tvrzení, že vakcíny učinily z jednotlivců „slepou uličku“ pro virus, čímž zastavily jeho šíření v komunitě.

Dr. Craigová tvrdí, že vakcíny významně neovlivnily úmrtnost, o čemž svědčí:

- Srovnatelné vlny úmrtí v Evropě a USA před a po očkování.
- Vysoká úmrtnost v zemích s vysokou proočkovaností, jako je Nový Zéland, Austrálie a Jižní Korea, během vlny omikronu (400 úmrtí na milion obyvatel), přestože omikron je třikrát méně smrtelný než předchozí varianty.
- Japonsko předstihlo Francii v celkovém počtu úmrtí na covid, a to i přes vysokou míru očkování.

Cituje údaje, které ukazují, že očkované **osoby byly infikovány častěji** než neočkované, přičemž riziko se zvyšovalo s počtem dávek, a odkazuje na biologické vysvětlení tohoto jevu.

Povinné očkování a rozdělení společnosti

Dr. Craigová popisuje zavádění očkování jako kampaň **manipulace**, která začíná pobídkami (např. pizza zdarma, loterie, taxíky) a eskaluje až k **nátlaku a povinnému očkování**. Zdůrazňuje extrémní opatření, jako jsou nabídky sexu ve Švýcarsku a Rakousku a hrozby vězením, pokutami nebo odepřením zdravotní péče pro neočkované osoby.

Sdílí případy neočkovaných osob, kterým byla odepřena transplantace orgánů, včetně 12letého dítěte v roce 2025, a cituje průzkumy, které ukazují, že očkování diskriminují neočkované na úrovni srovnatelné se společenskými vydědenci, jako jsou bývalí trestanci. Neočkovaní čelili vyloučení z veřejných prostor, jako je Kanadské muzeum lidských práv, a byli označováni za „rouhače“ nebo „vražednou sílu“, jak ukazuje video WHO, které přirovnává nesouhlas k terorismu.

Dr. Craigová kritizuje cenzuru skupin podporujících osoby poškozené očkováním, které používaly kód (např. symbol mrkve) aby se vyhnuly odhalení. Tvrdí, že znevažování těchto obav s odvoláním na „vyšší dobro“ ignoruje jak nedostatek důkazů o účinnosti vakcín tak i způsobené škody.

Návrat k rozumu a víře

Dr. Craigová uzavírá svůj příspěvek výzvou k odmítnutí „krutého teokratického režimu“ strachu a uctívání vakcín a prosazuje **návrat k vědě založené na otevřenosti, diskusi a pokoře**. Vyzdvihuje také osobnosti, jako je floridský hlavní lékař Joseph Ladapo, který odmítl povinné očkování s odkazem na porušování tělesné autonomie, a Robert F. Kennedy Jr., který podnítil diskusi o bezpečnosti vakcín, aniž by byl odpůrcem očkování.

Vědu pojímá jako „okno do světa“, které vyžaduje neustálé zdokonalování, nikoli dogmatické dodržování. Cituje Ježíše a zdůrazňuje, že **pravda nás osvobozuje**, a vyzývá k návratu k Bohu, přičemž odmítá pseudonáboženské zanícení, které převládalo v reakci na pandemii. Svou prezentaci zakončuje výzvou k zesílení hlasů těch, kteří byli těmito opatřeními poškozeni, ačkoli se o nich v rámci vyšetřování příliš nemluvilo.

Klíčová témata

1. **Strach jako nástroj kontroly:** Vládní sdělení záměrně zesilovala strach, což vedlo ke škodlivým opatřením a rozdělování společnosti.
2. **Neúčinná opatření:** Lockdowny, nošení roušek a sociální rozestupy nemohly zastavit virus přenášený vzduchem a opatření motivovaná strachem omezila přístup ke zdravotní péči, což vedlo ke zvýšení úmrtnosti.
3. **Odepření péče:** Zranitelným skupinám, zejména seniorům a zdravotně postiženým, byla systematicky odepřena léčba, přičemž plošné příkazy k neprovádění resuscitace a léky pro terminální pacienty přispěly k nadměrné úmrtnosti.
4. **Přehnané očekávání od očkování:** Přehnaná tvrzení o účinnosti očkování, spojená s donucovacími opatřeními, ignorovala vědecké důkazy a způsobila škody, včetně diskriminace neočkovaných osob.
5. **Pseudonáboženské nadšení:** NHS a vakcíny byly povýšeny na objekty uctívání, přičemž odpůrci byli hanobeni jako rouhači, což potlačilo debatu a odlidštilo kritiky.
6. **Výzva k pravdě a pokoře:** Dr. Craigová se zasazuje o návrat k vědě založené na důkazech, tělesné autonomii a víře a odmítá „teokracii“ pandemické éry poháněnou strachem.

Tón a přednes

Dr. Craigová hovoří vášnivým a kritickým tónem, v němž se mísí vědecká analýza s morálním pobouřením nad škodami způsobenými vládními opatřeními a potlačováním nesouhlasných názorů. Používá emotivní jazyk (např. „krutý“, „brutální“, „rouhači“) k zdůraznění lidských obětí a čerpá z náboženských obrazů, aby kritizovala pseudoduchovní oddanost opatřením v oblasti veřejného zdraví. Její prezentace je založena na datech, odkazuje na grafy, údaje o odpadních vodách a dotazníky, ale je také velmi osobní, sdílí příběhy jednotlivců, kterým byla odepřena péče, a svou vlastní náchylnost k počátečnímu strachu.

NOVINKA

KAZATEL: RADOST A MARNOST ŽIVOTA

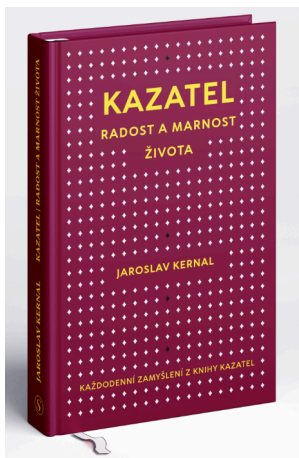
Jaroslav Kernal

Rozměr a vazba: 110×160 mm, váz.

Počet stran: 224

Cena: 365,- Kč

Tři sta šedesát šest krátkých zamyšlení na každý den z další knihy Šalomounovy moudrosti, z knihy Kazatel. Tato zamyšlení postupně prochází verš po verši (a většinou dokonce po částech veršů) celou tuto Šalomounovu knihu. Jsou zaměřena na povzbuzení srdce a v rámci možností také na hlubší porozumění Božímu slovu.

V NABÍDCE

Proti kritice a souzení, *Richard Baxter*, 125×176 mm, sešit, 48,- Kč

Nedobytný hrad je Hospodinovo jméno, *Jan A. Komenský*, 125×176 mm, váz., 210,- Kč, 88 s.

Úzká cesta Kristova určená křesťanům, *Řehoř Krejčí*, A6, brož., 52 s., 60,- Kč
Císař a církev, *Anthony Forsyth*, A5, brož., 128 s., 230,- Kč

Příslaví – Moudrost krále Šalomouna, *J. Kernal*, 110×160 mm, váz., 224 s., 365,- Kč

Devět zlatých klasů, *Jan Hus*, A6, sešit, 36 s., 35,- Kč

Modli se!, *John C. Ryle*, 110×160 mm, brož., 76 s., 95,- Kč

Žalmy pro potěšení srdce, *J. Kernal*, 110×160 mm, váz., 212 s., 365,- Kč

PŘIPRAVUJEME

Austin Walker – Boží péče o vdovy

Jan Hus – O šesti bludech (jazykově upraveno)

Petr Chelčický – O reptavých (Mt 20 – O dělnících na vinici)

Sharon Jamesová – Co světu přineslo křesťanství

www.eshop.solideogloria.cz

Ⓢ *Spolek Soli Deo Gloria*
www.solideogloria.cz
Praha 2026